



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BIBLIOTEKŲ ĮSTATYMO 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 3¹, 6¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2013 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-752
Vilnius

(Žin., 1995, Nr. [51-1245](#); 2004, Nr. [120-4431](#); 2010, Nr. [53-2597](#))

1 straipsnis. 2 straipsnio 3, 4 ir 8 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. **Bibliotekų veikla** – dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas, saugojimas, skaitmeninimas, panauda ir viešinimas, bibliografavimas, kultūrinių ir edukacinių programų organizavimas ir kultūros plėtra, galimybės naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais, nepaisant informacijos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, neatsižvelgiant į autorių ar užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, užtikrinimas; fizinių ir juridinių asmenų lygių teisių naudotis teisės aktų nustatyta tvarka teikiamomis nemokamomis visuomenės švietimui, sociokultūrinei edukacijai, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingomis paslaugomis ir informacija užtikrinimas.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Dokumentas** – bet koku būdu, forma ir laikmena pateikta saugoma ir naudojama informacija, įskaitant pritaikytą skaityti elektroninėmis priemonėmis: knyga, periodinis leidinys, rankraštis, natos, mikrokopijos, garsinis, regimasis, mišrus (garsinis regimasis), kartografinis, vaizdinis, elektroninis, skaitmeninis, aklujų (Brailio) raštu išspausdintas ar kitu būdu informaciją pateikiantis dokumentas.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. **Viešoji biblioteka** – visiems vartotojams prieinama biblioteka, kaupianti ir sauganti universalų teritorijos (apskritis, savivaldybės), kurioje ji yra, bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, teikianti gyventojams informacijos ir viešosios interneto prieigos paslaugas, vykdanči kraštotyros, sociokultūrinės edukacijos, skaitymo

skatinimo, informacinio raštingumo ir kitas su bibliotekų veikla susijusias neformaliojo švietimo programas ir projektus.“

2 straipsnis. 3 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Apie šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir 3 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose nurodytų bibliotekų steigimą, pertvarkymą ir pasibaigimą, filialo ar struktūrinio teritorinio padalinio steigimą arba veiklos nutraukimą bibliotekos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti arba valstybės ar savivaldybės, kaip viešosios įstaigos dalininkės (savininkės), turtines ir neturtines teises įgyvendinanti institucija ar jos valdymo organas informuoja Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją (toliau – Kultūros ministerija).“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 3¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 3¹ straipsniu:

„3¹ straipsnis. Autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga

Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu ir kitais teisės aktais, bibliotekos autorių teisių saugomus elektroninius, skaitmeninius dokumentus naudoja gavusios autorių teisių subjektų sutikimą, išskyrus Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme numatytas išimtis.“

4 straipsnis. 4 straipsnio 2, 10 punktų pakeitimas ir 3 punkto pripažinimas netekusiu galios

1. Pakeisti 4 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) vykdo bibliotekų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija, viešųjų paslaugų teikimo administravimą;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 4 straipsnio 3 punktą.

3. Pakeisti 4 straipsnio 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) kontroliuoja šio įstatymo ir kitų įstatymų, reglamentuojančių bibliotekų veiklą, administracinių aktų ir sprendimų įgyvendinimą (pavaldžių bibliotekų kontrolė, nepavaldžių bibliotekų priežiūra);“.

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Bibliotekų finansavimas ir lėšos

1. Nacionalinei bibliotekai išlaikyti skiriami valstybės biudžeto asignavimai. Jie nurodomi atskira eilute.

2. Valstybinės reikšmės bibliotekos ir apskričių viešosios bibliotekos finansuojamos iš valstybės biudžeto.

3. Savivaldybių viešosios bibliotekos finansuojamos iš savivaldybių biudžetų.

4. Lėšos dokumentams, išskyrus periodinių leidinių prenumeratą, įsigyti savivaldybių viešosioms bibliotekoms skiriamos iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų. Savivaldybių viešųjų bibliotekų periodinių leidinių prenumerata finansuojama iš savivaldybių biudžetų.

5. Mokslo ir studijų institucijų bei mokyklų bibliotekų veiklai lėšos atitinkamai skiriamos iš savininko, dalininko, savininko teises ir pareigas arba valstybės ar savivaldybės, kaip viešosios įstaigos dalininkės (savininkės), turtines ir neturtines teises įgyvendinančių institucijų arba (ir) valstybės biudžeto bei savivaldybių biudžetų lėšų.

6. Specialiosios ir kitos bibliotekos atitinkamai finansuojamos iš savininko, dalininko, savininko teises ir pareigas arba valstybės ar savivaldybės, kaip viešosios įstaigos dalininkės (savininkės), turtines ir neturtines teises įgyvendinančių institucijų lėšų.

7. Valstybinės bibliotekų plėtojimo ir mokslinių tyrimų programos finansuojamos iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų bei paramos teikėjų lėšų.

8. Bibliotekų lėšų šaltiniai gali būti teikiamos mokamos paslaugos ir kitos teisėtai būdais įgytos lėšos.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 6¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 6¹ straipsniu:

„6¹ straipsnis. Bibliotekų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovų skyrimas

1. Bibliotekų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovai į darbą priimami konkurso būdu.

2. Lietuvos nacionalinės, apskričių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų (išskyrus Vilniaus universiteto biblioteką) vadovai į pareigas skiriami penkerių metų kadencijai konkurso būdu. Kadencijų skaičius neribojamas.

3. Kvalifikacinius reikalavimus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų bibliotekų vadovams ir konkurso šioms pareigoms eiti tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliota valstybės valdymo institucija.“

7 straipsnis. 7 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Bibliotekos, kuriose sukauptas rašto ir kultūros paveldas, turi išskirtinę reikšmę mokslui, švietimui, kultūrai ir šalies ūkiui, yra valstybinės reikšmės bibliotekos. Pagal savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos patvirtintus nuostatus šios bibliotekos atlieka atitinkamos srities bibliotekų veiklos koordinavimo ir metodinės pagalbos funkcijas ir vykdo kultūrinės plėtros per mokslinius tyrimus veiklą. Valstybinės reikšmės bibliotekos statusas suteikiamas ir atšaukiamas šiuo įstatymu.“

8 straipsnis. 8 straipsnio 2, 3, 4 dalių pakeitimas ir papildymas 6 dalimi

1. 8 straipsnio 2 dalyje išbraukti žodį „valstybės“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Nacionalinė biblioteka yra biudžetinė įstaiga.“

2. Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nacionalinės bibliotekos savininkė yra valstybė. Nacionalinę biblioteką teisės aktų nustatyta tvarka steigia Vyriausybė nutarimu, savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija.“

3. Pakeisti 8 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nacionalinės bibliotekos nuostatus tvirtina savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.“

4. Papildyti 8 straipsnį 6 dalimi:

„6. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti pripažinta, kad nacionalinė biblioteka atlieka mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą.“

9 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apskritis viešoji biblioteka yra biudžetinė įstaiga. Jos savininkė yra valstybė, jos savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija. Kultūros ministerija nustato apskričių viešųjų bibliotekų veiklos teritoriją apskrityse (toliau – nustatyta teritorija), suderinusi su šioje teritorijoje veikiančių savivaldybių tarybomis.“

2. Papildyti 9 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti pripažinta, kad apskrities viešoji biblioteka atlieka mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą.“

3. Buvusias 9 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis laikyti atitinkamai 4, 5 ir 6 dalimis.

4. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Apskrities viešoji biblioteka, vadovaudamasi savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos ir savivaldybės sutartimi, gali atlikti savivaldybės viešosios bibliotekos funkcijas.“

10 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. 10 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „steigėja“ įrašyti žodį „savininkė“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės viešoji biblioteka yra biudžetinė įstaiga. Jos savininkė yra savivaldybė.“

2. Papildyti 10 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti pripažinta, kad savivaldybės viešoji biblioteka atlieka mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą.“

3. Buvusias 10 straipsnio 3–9 dalis laikyti atitinkamai 4–10 dalimis.

4. Pakeisti 10 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Gali būti steigiami savivaldybės viešosios bibliotekos filialai ir įkuriami struktūriniai teritoriniai padaliniai (toliau – teritoriniai padaliniai) miesto mikrorajonuose, miesteliuose ir (arba) kaimuose, taip pat teritoriniai padaliniai, aptarnaujantys vaikus ar kitas vartotojų grupes, ir mobiliosios bibliotekos.“

5. Pakeisti 10 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Savivaldybės viešoji biblioteka savivaldybės tarybos sprendimu gali aptarnauti bendrojo ugdymo mokyklą. Tokiu atveju savivaldybės viešoji biblioteka ir bendrojo ugdymo mokykla sudaro jungtinės veiklos (asociacijos) sutartį.“

11 straipsnis. 11 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mokslinių tyrimų institutai gali vykdyti bibliotekų veiklą. Jie kaupia ir saugo dokumentų fondą, kuris tenkina mokslinių tyrimų instituto poreikius naudotis dokumentais

ir informacija, aptarnauja vartotojus ir dalyvauja sudarant Lietuvos bibliotekų fondą bei kuriant bibliotekų informacijos sistemą.“

12 straipsnis. 12 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valstybinėje ir savivaldybės mokykloje (išskyrus aukštąsias) turi veikti mokyklos biblioteka arba mokyklos savininkų teises ir pareigas įgyvendinanti institucija bibliotekų veiklos vykdymą užtikrina šio įstatymo 10 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.“

2. 12 straipsnio 3 dalyje po žodžio „mokyklų“ įrašyti žodžius „(išskyrus aukštųjų)“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Apskričių ir savivaldybių viešosios bibliotekos teikia metodinę pagalbą mokyklų (išskyrus aukštųjų) bibliotekoms.“

13 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, Lietuvos nacionalinės, apskričių viešųjų ir valstybinės reikšmės bibliotekų (išskyrus Vilniaus universiteto biblioteką) vadovams, einantiems pareigas, pradedama skaičiuoti penkerių metų kadencija. Šių bibliotekų nauji vadovai skiriami į pareigas vadovaujantis Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 6¹ straipsnio nuostatomis.

3. Pasibaigus šio straipsnio 2 dalyje nustatytam terminui, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ir 3 dalyje nurodytų bibliotekų vadovai atleidžiami iš darbo. Šių bibliotekų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos likus 3 mėnesiams iki nurodytų bibliotekų vadovų atleidimo dienos organizuoja konkursą atitinkamos bibliotekos vadovo pareigoms eiti.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir valstybės ir savivaldybių bibliotekų savininkų teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.